

LEKEFABRIKKEN BARNEHAGE

ÅRSPLAN

2021/2022

Bilde fra prosjekt *Dinosaurene* (3-6 år, 2021)

Åpningstider & kontaktinformasjon

Åpningstider
Mandag-fredag 07:30-16:30 Stengt lørdag/søndag og helligdager Stengt onsdagen før påske Stengt romjulen Sommerstengt uke 27-28-29 (2022)
Besøksadresse
Fabrikkgaten 5 – 5059 Bergen
Kontaktinformasjon
Epost: post@lekefabrikken.no 0-3 års avdeling: 948 39 408 3-5 års avdeling: 482 78 773
Sosiale medier
Hjemmeside: www.lekefabrikkbarnehage.com Instagram: @lekefabrikkenbarnehage (lukket profil KUN for foreldre) Instagram: @lekefabrikkenbarnehage2 (åpen profil for alle)
Planleggingsdager
Fredag 15 oktober – 2021 Fredag 5 november – 2021 Fredag 4 mars – 2022 Fredag 25 mars – 2022 Fredag 27 mai – 2022 <i>på planleggingsdager holder barnehagen helt stengt. Endringer kan forekommer, men vil bli varslet god tid i forkant.</i> <i>Vi gjør oppmerksom på at det kan være variasjoner fra skoler og barnehager, kommunale og private, når det gjelder planleggingsdager.</i>

Innhold

Åpningstider & kontaktinformasjon.....	2
Litt om oss	4
Styringsdokumenter & samarbeidspartnere.....	5
Praktisk informasjon.....	6
Ny i barnehagen	7
Overgangen barnehage-skole	8
Barnet som en ressurs – mangfold, demokrati, likeverd, livsmestring.....	9
Mat & måltider	10
Foreldresamarbeid	11
Aktivitetsskalendar	12
Årshjul – Temakalender.....	13
Bjørnis, Henry og Albert	14
Fokusområde 2021/2022 – Språk og kommunikasjon	15
Språk – ReKomp	16
Språk – Tegn til tale (TTT).....	17
Lek	18
Sosial kompetanse.....	19
Bærekraftig utvikling – satsning 2018-2023.....	21
Progresjon	22
Fagområder & progresjonsplan.....	23
Psykisk helse i barnehagen.....	26
Psykososialt barnehagemiljø.....	26
ICDP –	27
Grønne tanker – glade barn	27
Digital praksis i barnehagen	28
Dokumentasjon og kartlegging	29
Tradisjoner.....	31
Sykdom-Retningslinjer-smitteverntiltak.....	32
Covid-19 Smitteverntiltak.....	34

Litt om oss

Lekefabrikken barnehage er en liten privat barnehage som ligger perfekt til i Fabrikkgaten.

Her er vi i nesten umiddelbar nærhet til **bybanen** som kan ta oss dit vi vil, flere store **parker** med mulighet for utforskning og utfordringer, **HVL** med sine løpebaner og teaterforestillinger, **Brann Stadion** hvor vi kan finpusse ballferdighetene og vi har en egen **gymsal/squash** hall som vi kan løpe tørrskodd til.

Vi ble startet opp i 1990 av to nyutdannede førskolelærere, som i 2008 også startet opp vår søsterbarnehage - Marineholmen Barnehage.

per dags dato, er vi 26 barn fordelt på to avdelinger,
Sølepytten er 0-3 års avdeling med 13 barn født i 2020 - 2019
Vanndammen er 3-6 års avdeling med 13 barn født i 2016-2018
Fordelt på avdelingene er vi totalt 11 ansatte.

Mat er viktig. Vi har et stort fokus på mat, barnehagen står for alle måltidene i barnehagen og vi jobber for at det skal være god og variert mat samt god stemning rundt matbordet. (Les mer på Mat & Måltider)

Mat er ikke bare en nødvendighet, det er hyggelig og sosialt, og vi samles rundt noe felles. Måltidene er derfor en perfekt arena hvor barna og de voksne kan ha gode samtaler og utvikle nye ferdigheter.

Vi liker å se på barna som store bidragsyttere; de forteller deg akkurat hva de mener, de bidrar til fantastisk stemning rundt matbordet, de er raus med klemmer og komplimenter, de gjør at vi hele tiden må være i utvikling og holde oss oppdatert, for ingen barn er like og det er vi glad for.

Vi vil være en barnehage der alle kjenner alle.

Vi er en liten barnehage og det ønsker vi å bruke til alles fordel.

Vi ønsker å bli kjent med ikke bare barna, men også menneskene som er viktige i barnas liv.

Vi snakker om bestefar med den grønne traktoren, Besta som bor så langt unna at man må ta ferge for å komme dit, tanta som er så flink til å strikke at vi blir helt misunnelig, den nye fetteren som bor på andre siden av landet, han naboen som alltid hilser

og den katten uten hale som bor nedi gata for deg.

Håper du tar deg tid til å lese litt om oss, slik at også dere kan bli en del av en barnehage der alle kjenner alle.

Styringsdokumenter & samarbeidspartnere

<p>FNs barnekonvensjon</p> <ul style="list-style-type: none">- Internasjonal lov som sikrer alle barn like rettigheter <p>Lov om barnehage (Barnehageloven)</p> <ul style="list-style-type: none">- Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse med barnas hjem. <p>Lov om barnehage kapittel VIII</p> <ul style="list-style-type: none">- Mobbeloven – det psykososiale barnehagemiljø <p>Barnevernsloven</p> <ul style="list-style-type: none">- Skal sikre barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid.- Å bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår. <p>Miljørettet helsevern</p> <ul style="list-style-type: none">- Fremme folkehelse og bidra til gode miljømessige forhold.- Å sikre befolkningen mot faktorer i miljøet, bl.a. biologiske, kjemiske, fysiske og sosiale som kan ha negativ innvirkning på helsen. <p>Rammeplanen</p> <ul style="list-style-type: none">- Rammeplanen er en forskrift til loven.- Den gir personalet i barnehagen en forpliktende ramme ift planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. <p>Barnehagens vedtekter</p> <ul style="list-style-type: none">- Vedtektene finner du på barnehagens hjemmeside <p>www.lekefabrikkenbarnehage.com</p> <p>Barnehagens årsplan</p> <ul style="list-style-type: none">- Årsplanen er laget slik at det skal være rom for spontanitet og endringer. Den skal legges frem og godkjennes av samarbeidsutvalget. En foreldreundersøkelse på våren og foreldresamtaler et par ganger i året skal sikre foreldrene medvirkning i barnehagens virksomhet og innhold.	<p>Høgskolen på Vestlandet</p> <ul style="list-style-type: none">-Barnehagen er praksisbarnehage, noe som innebærer at pedagogene i barnehagen fungerer som veiledere for barnehagelærerstudenter og studenter som trenger praksis fra barnehagefeltet. Hvert år tar vi imot studenter fra 1, 2 og 3 klasse. <p>PPS – pedagogisk psykologisk senter</p> <ul style="list-style-type: none">-Spesialtiltak for førskolebarn og barn med spesielle behov-Barnehagen bruker PPS til hjelp og veiledning (pedagogisk fagsenter, PPT) i spesialpedagogiske problemstillinger.-Fagsenteret blir også brukt til å øke kompetansen hos de ansatte. <p>Barnevernet</p> <p>Alle barnehageansatte er pålagt opplysningsplikt uten hinder av taushetsplikten dersom det er grunn til å tro at et barn blir mishandlet eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt. (Lov om barnehage §22)</p> <p>Helsestasjoner</p> <p>Samarbeid og oppfølging av barn med særskilte behov. Generell oppfølging av alle barn i samråd med foreldre.</p> <p>Barneskoler / SFO</p> <p>Sikre godt samarbeid i overgangen barnehage/skole</p>
--	---

Praktisk informasjon

<p>Dagsrytmen 07:30 – Barnehagen åpner - Rolige aktiviteter 08:30 – Frokost 09:15 – Samlingsstund 09:30 – Utelek, tur 11:00 – Lunsj (10:30 for de aller yngste) 11:30 – Sovetid / Uteaktiviteter 14:15 – Knekkebrød og frukt 15:00 – Ute-/inneaktiviteter 16:30 – Barnehagen Stenger</p> <p>Hver avdeling har faste turdager. Da må barna være i barnehagen senest kl 09:00 Kjernetid: 09:00 – 14:30 Alle turer, både planlagte og spontane skjer i dette tidsrommet.</p>	<p>Foreldrebetaling Betalingen skjer via e-faktura og prisen er satt til 3135,- (nasjonal makspris) + 350,- for mat. Søskenmoderasjon kommer automatisk på faktura. (pris to barn: 5330+mat) <u>(Husk å informere om endring av epostadresse slik at faktureringen blir riktig)</u> Informasjon om søknad for redusert foreldrebetaling blir utdelt ved oppstart, Juli er betalingsfri måned. To ganger i året (høst og vår) betaler foreldrene gym-penger 150,- (10-20,- mynter) som dekker leie av squashhall og evt. andre utflukter. Det vil komme konvolutt til innbetaling, i barnas hyller.</p>
<p>Sykdom Dersom barnet er syk; send en epost/sms/eller ring å gi beskjed. Når bør barnet være hjemme? Vi viser til www.fhi.no (folkehelseinstituttet) som har fine retningslinjer for dette. Utover det er det dere som foreldre som kjenner barna best og vet når allmenntilstanden ikke er på topp. Vi setter pris på om det blir gitt beskjed til styrer dersom barnet har <i>den 5.barnesykdommen, vannkopper el. lignende</i> da sykdommer som dette kan være alvorlig for gravide og de med lavt immunforsvar.</p>	<p>Bruk av bilder i barnehagen Barnehagen bruker mye foto som dokumentasjon, på lukket Instagram konto (kun for foreldre), på hjemmeside, i årsplan, på kommunens barnehageportal og til visning på foreldresammenkomster. Det vil ved oppstart i barnehagen bli gitt ut et <u>samtykkeskjema</u> hvor dere må godkjenne eller ikke godkjenne bruk av bilder av deres barn. <u>Foreldre er selv ansvarlig for å melde skriftlig til barnehagen dersom endringer i samtykkeskjema</u></p>
<p>Barn som sover i barnehagen Alle barna sover ute i egen vogn. Foreldre må ha med: -Egen vogn m/seler som passer barnet. -Sovepose etter årstid -Regntrekk/myggnetting</p> <p>Grunnet sikkerhet for barna skal <u>alle ha seler på</u> når de sover. Barnehagen vil melde avvik til foreldre dersom vognen ikke er i forskriftsmessig stand.</p>	<p>Informasjonsflyt Generell informasjon fra barnehagen kommer via epost, det er derfor VELDIG viktig at dere holder dere oppdatert på planene ift når det er tur og dager barna må være i barnehagen innen en viss tid. Vi kan selvfølgelig legge litt til rette dersom det viser seg at noen sitter fast i bilkø og ikke rekker oppsatte tidspunkt for tur ☺ <u>Husk å ringe oss for å gi beskjed!</u></p>

Ny i barnehagen

Å venne seg til en ny hverdag i barnehagen kan for mange virke skremmende. Det er en ny situasjon for barnet og ikke minst for foreldre.

Vi vet hvor viktig den første tiden i barnehagen er for å etablere et godt bånd mellom hjem og barnehage, vår erfaring er at trygge foreldre er med på å skape trygge barn.

De første dagene hvor barnet blir kjent med oss og våre rutiner og vi blir kjent med barnets rutine, kaller vi tilvenningsdager. Dette er en liten uke (minimum 3 dager) hvor dere som foreldre er med i barnehagen og får en primærperson å forholde dere til. En person dere kan luften bekymringene til, fortelle om barnet til og som skal være et trygt fang for deres barn når disse dagene er over.

Vi ser sårbarheten ved å ha bare en primærkontakt i barnehagen (ulike vaktordninger, sykdom mm), og ønsker derfor at barnet skal bli raskt introdusert for alle de ansatte på avdelingen, slik at det alltid blir møtt av et kjent ansikt og en de føler trygghet for.

Etter disse dagene er barnet på egenhånd, uten foreldre til stede, denne perioden kaller vi for tilvenningsperioden. Med det mener vi den perioden det tar fra barnet starter til det opplever trygghet med alle de voksne og er trygg på lek med barna på avdelingen.

Det er store individuelle forskjeller på hvor raskt et barn venner seg til denne nye hverdagen, noen finner seg veldig raskt til rette, andre trenger lenger tid. Siden dette også er en tilvenningsperiode for dere som foreldre så er det viktig for oss at dere forteller om deres bekymringer, slik at vi sammen kan finne de beste løsningene for akkurat dere.

Ved tildeling av barnehageplass vil det bli sendt ut informasjon om alt det praktiske dere trenger å vite før oppstart. I juni er det informasjonsmøte for nye foreldre, her vil dere få hilse på personalet og få informasjon om barnegruppene og planene fremover. Det vil også bli avtalt dato og tidspunkt for tilvenningsdagene.

På informasjonsmøtet vil foreldrene få med seg en liten bok vi har laget. Her skal de fylle inn med litt bilder og informasjon som vi kan lese sammen med barnet.

Erfaringen vår med dette er at det skaper trygge, gode og nære relasjoner til barnet og kan samtidig være en trøst når savnet etter foreldrene kommer.

Overgangen barnehage-skole

” Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon til å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og SFO.”

Barnehagen er starten på utdanningsløpet barna skal gjennom, og allerede fra den første dagen barna setter sin fot i barnehagen, begynner prosessen med å forberede de til skolestart.

Det høres kanskje rart ut at en 1-åring skal gjøres klar til skolestart, men undersøkelser viser at barn som er glade og trygge i barnehagen gleder seg i større grad til å begynne på skolen, og det å skape trygge og gode barn starter allerede fra dag en.

Å begynne på skolen betyr at man skal slutte i barnehagen – det er både en start og en avslutning på samme tid. I tillegg til at vi skal inspirere barna til å ha positive tanker om denne prosessen, så er det også viktig å snakke om de andre følelsene som kan oppstå før et barn begynner på skolen.

Det kan være frykt – frykt for å ikke mestre.

Sjenanse – hva om de må snakke foran alle de ikke kjenner.

Forventninger – alle som spør om du gleder deg til å begynne på skolen

Det finnes mye trygghet i selvstendighet

Trygge barn har en bedre forutsetning for å lære. En bedre forutsetning for å ta innover seg det som skjer rundt de.

Se for deg det barnet, som sitter hele skoletimen og bekymrer seg for om han denne gangen klarer å få på seg skoene tidsnok til å rekke friminuttet, tror dere han får med seg hva læreren sier?

Barna skal føle seg trygg på at de klarer å få på seg ytterklærne selv, føle seg trygg på at de klarer seg selv på toalettet, føle seg trygg på at de kan spørre en voksen.

Nettopp derfor jobbes det hele året med selvstendighet og mestring.

Barnehagene, skolene og SFO har bydelsvise møter 2 ganger i året for å sikre overgangen mellom barnehagen og skolen. Her snakker vi om overgangsobjekter (det kan være sanger, leker, rutiner som er lik i barnehagen og på skolen), forventninger fra skolene og barnehagene og det at barnas første møte ofte er med SFO.

I tilfeller hvor det er spesialpedagogiske tiltak inne, eller at foreldre av ulike årsaker ønsker at barnehagen viderefremmer informasjon om barnet, så blir det avtalt egne møter for dette mellom foreldre, barnehagen og skolen.

Barnet som en ressurs – mangfold, demokrati, likeverd, livsmestring

For mange barn er barnehagen et steg inn i noe større. Et samfunn hvor barna skal få oppleve at til og med den minste stemmen blir hørt. Ikke bare skal stemmen bli hørt, den skal bli anerkjent og handlet på. For oss er dette viktig, det er viktig å skape et fellesskap hvor det er høyt under taket og rom for meningsutveksling. For hvor godt er det ikke å kjenne på følelsen at du bidrar til fellesskapet, og at andre kanskje kan lære noe av deg.

Det finnes ingen fasit på hvordan et barn skal være, eller hvordan en familie skal se ut. Barnas medfødte nysgjerrighet og åpenhet gir et fantastisk utgangspunkt for barnehagen til å videreutvikle disse egenskapene ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfoldet.

Vi ønsker at barnehagen skal speile samfunnet, med det mener vi at barna skal få oppleve og få kunnskap om mangfoldet i familieformer, kulturer, tradisjoner og levesett. Vi skal bidra til at barna møter og skaper et likestilt samfunn hvor alle har like store muligheter til å bli sett og hørt

Gjennom barnas initiativ får vi gode ideer til ulike tema vi kan arbeide med. Når vi tar deres interesser og meninger på alvor, er de den største ressursen vi har når vi leter etter nye tema å jobbe med (*demokrati og medvirkning*). Dette er også en av grunnene til at vi har valgt å ha stort fokus på lek, og få frem viktigheten av barnas frilek.

Vi ønsker at alle barna skal kjenne på følelsen at de kan bidra, uavhengig av alder og språk.

Barnehagen skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi. Å bidra til at alle barn som går i barnehage, får en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek, er fundamentalt.

Alle barn skal ha minst en venn å leke med, og vi voksne skal støtte barnet når det tar initiativ til å bli med i leken - gjennom samtale, undring og observasjon sammen med barnet. Barna skal møtes som individer, og barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden, vi voksne skal bli med på barnas oppdagelser og undre oss sammen med dem når de oppdager noe nytt.

Barns liv påvirkes av omgivelsene, men barn påvirker også sine egne liv. Barnehagen skal gi rom for barnas ulike forutsetninger, perspektiver og erfaringer og bidra til at barna, i fellesskap med andre, utvikler et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner – dette gjennom å få utfordringer og føle mestring. Barna skal møtes med empati og få mulighet til å videreutvikle egen empati og evne til tilgivelse. Voksne skal oppleves som en trygg base som barna kan gå til når ting oppleves vanskelig eller leit, de skal oppleve å bli tatt på alvor når de uttrykker følelser og tanker. Vi voksne observerer barna når de prøver å håndtere konflikter selv, og går inn dersom det er behov for det. Dersom vi går inn i situasjonen, hjelper vi barna å sette ord på hva de opplevde og sine følelser, og på denne måten utvikler de evnen til empati og se saken fra flere sider. (Se også avsnittet om Psykisk helse)

*Vårt største ønske er at når barna er ferdig barnehagen så er de klar til å møte verden, de er klar for neste utfordring og de skal ta verden med storm.
På sin egen måte, i sitt eget tempo*

Mat & måltider

Barna får alle måltidene i barnehagen og her er eksempler på hva vi spiser

Frokost- kl 08:30

- Havregryn/Havrefras/Cheerios/Müsli
- Grovt brød med pålegg
- Havregrøt/Semulegryns grøt

Lunsj – kl 11:00 (kl 10:30 for de yngste)

- Grovt brød med pålegg
- Leverpostei, egg, ost, diverse skinke, smøre ost, makrell i tomat, kaviar, agurk, paprika og avocado
- Varmlunsj, eksempler
 - Suppe med brød/pasta
 - Pasta med grønnsaker
 - Hjemmelagde fiskepinner/fiskenuggets
 - Grøt

Fruktmåltid – ca. kl 14 – 14:30

- Knekkebrød med smørepålegg
- Frukt
- grove pannekaker
- hjemmelagde havrekjeks
- evt yoghurt
- Grøt

Drikke: Vann/ Melk/ Saft og kakao ved spesielle anledninger

Gjennom måltidene har vi som mål at barna skal få en fin opplevelse, vi prøver å få i gang gode samtaler, vi øver på å sende over bordet, vi rydder etter oss når vi er ferdig, og alle barna, selv de yngste får en egen kniv til å prøve å smøre pålegg på selv.

Når barna er med å lage mat får de smake på råvarene etter hvert som vi putter i gryta. Vi snakker om maten, hvor den kommer fra, hvor den vokser og hva den smaker.

Vi har fokus på at vi skal lage maten fra bunnen av så langt det lar seg gjøre, og vi unngår sauser og supper fra pose. Innimellom baker vi brød/rundstykker, men ellers bestiller vi grovbrød fra Baker Brun eller Mesterbakeren. Vi er også veldig glad i å eksperimentere med oppskrifter for å få barna til å smake på ting de kanskje vanligvis ikke ville smakt på. Det er noe med det kollektive, at barna også synes det er gøy å prøve når de ser at alle andre gjør det.

Vi oppfordrer også barna til å forsyne seg med mindre porsjoner mat, og heller forsyne seg flere ganger for å unngå at for mye mat blir kastet.

Allergier

Vi er veldig opptatt av at barn med allergier mot melk, gluten, nøtter og lignende bli tatt hensyn til og at de får spise det samme som de andre barna. Vi prøver å lage mest mulig mat uten allergener, hvis ikke det er mulig, lager vi et tilsvarende alternativ.

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

Betegnelsene «hjemmet» og «foreldrene» omfatter også andre foresatte. Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene.

Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. (Barnehageloven §1 og §4)

Den daglige samtalen

Barnehagen ønsker å legge til rette for god dialog ved levering og henting i barnehagen, slik at de ansatte kan formidle observasjoner og daglige hendelser, og foreldrene kan komme med beskjeder og informasjon knyttet til barnet.

Foreldresamtaler

Foreldresamtalene er hver høst og vår (november og mai)

Her tar vi utgangspunkt i tidligere samtaler med foreldre, oppfølging av aktualiteter ift barnets utvikling og observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring.

Nye foreldre har en oppstartsamtale i august/september.

Foreldrerådet / FAU

Representanter fra foreldre/foresatte som skal fremme felles interesser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Representantene blir valgt på foreldremøte hver høst. Det skal velges to hovedrepresentanter og to vararepresentanter.

Foreldrerådet skal bli forelagt saker som er viktige for foreldrenes forhold til barnehagen.

Samarbeidsutvalget

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende og kontaktskapende organ. Det skal bestå av representanter fra foreldrerådet og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er representert. Eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene. Samarbeidsutvalget skal fastsette barnehagens årsplan.

Årsplan

Årsplanen skal gi informasjon til kommunen og foreldrene. Alle de ansatte i barnehagen er med på å utarbeide denne og den blir brukt som et verktøy gjennom hele året. Den skal sikre at barnehagens innhold er i tråd med rammeplanen og barnehageloven.

Innholdet i årsplanen blir lagt frem på høstens foreldremøte og gir foreldrene mulighet til å påvirke innholdet. Eventuelle tillegg til årsplanen vil da bli satt sammen og distribuert til foreldrene.

Årsplanen får sin endelige godkjenning ved møtet med samarbeidsutvalget i oktober.

Foreldremøter

Foreldremøter blir holdt 1-2 ganger pr år, høst og vår.

På høsten presenterer vi planer for barnehageåret.

Tema for møtet på våren kan være etter forespørsel fra foreldre og tidligere har vi da hentet inn helsesøster som snakker om aktuelle tema og kan svare på spørsmål.

Ved innkalling til møtene oppfordrer vi foreldrene til å komme med temaforslag

Aktivitetsskalender

August	<ul style="list-style-type: none"> - Oppstarts samtaler nye foreldre (under tilvenningen) - Tilvenning nye barn fra 1/8 	-Utveksle informasjon for å kunne gi barnet best mulig start på barnehagelivet
September	<ul style="list-style-type: none"> - Foreldremøte - Møte i samarbeidsutvalget 	Presentasjon av satsningsområder/Årsplan. Valg av foreldrekontakter. -foreldrenes hovedrepresentanter har møte i SU for å godkjenne årsplan og eventuelle andre saker
Oktober	<ul style="list-style-type: none"> - Uke 41, skolens høstferie - Fre.15/10 Planleggingsdag (stengt) 	-På barnehagens planleggingsdager er de ansatte på kompetansehevingskurs/fagdager
November	<ul style="list-style-type: none"> - Fre.5/11 Planleggingsdag (stengt) - 	
Desember	<ul style="list-style-type: none"> - Juleforberedelser - 13/1, LUCIA feiring - Torsdag 23/12, Siste dag før juleferie 	-Adventsamlinger -Luciafeiring med foreldre -Juleverksted -Nissefest
Januar	<ul style="list-style-type: none"> - Første dag etter juleferie er Mandag 3/1 - Foreldresamtaler 	-Individuelle samtaler for hvert foreldrepar, for å sikre et godt samarbeid og barnets utvikling.
Februar	<ul style="list-style-type: none"> - Søndag.6/2, Samenes nasjonaldag - fredag 25/2, Karneval 	-Samenes nasjonaldag blir markert med ulike aktiviteter. -Karneval feires i forbindelse med fastelavn
Mars	<ul style="list-style-type: none"> - Uke 9, skolens vinterferie - Fre.4/3, Planleggingsdag (stengt) - Fre 25/3 Planleggingsdag (stengt) 	
April	<ul style="list-style-type: none"> - Påskestengt f.o.m onsdag 13/4 – t.o.m mandag 18/4 	
Mai	<ul style="list-style-type: none"> - Man 16/5, Rømmegrøt frokost kl 08:30 - Tirsdag 17/5 Stengt - Tors.26/5, Kristi himmelfartsdag (stengt) - fre.27/5, Planleggingsdag (stengt) - Foreldresamtaler 	-Rømmegrøt frokost for barn og foreldre den 16/5. -Individuelle samtaler med hvert foreldrepar.
Juni	<ul style="list-style-type: none"> - Mandag 6/6 Andre pinsedag (stengt) - Idrettsdag - Informasjonsmøte for nye foreldre 	-En halv dag med fysisk aktivitet, avslutning for førskolebarna.
Juli	<ul style="list-style-type: none"> - Fre.1/7, siste dag før sommerferie - Uke 27-28-29 SOMMERSTENGT 	Første dag etter sommerferien er mandag 25/7

Årshjul – Temakalender

Måned	TEMA - Sølepytten, 0-3 år	TEMA - Vanddammen, 3-6 år
August	KROPPEN som verktøy - «Jeg kan selv». Tilvenning	KROPPEN - Vennskap Albert Åberg
September	KROPPEN: Psykologisk førstehjelp - Følelser Tilvenning Brannvern & førstehjelp (uke 38)	KROPPEN: Psykologisk førstehjelp - Følelser Albert Åberg Brannvern & førstehjelp
Oktober	KROPPEN: Sanser og smak - FN-dagen 24.oktober	KROPPEN: Sansene våre Albert Åberg -FN dagen 24.oktober
November	KROPPEN: Kroppens funksjoner Juleforberedelser - Divali (4. nov)	KROPPEN: Kroppens funksjoner Albert Åberg Juleforberedelser
Desember	KREATIVITET & TRADISJONER	KREATIVITET & TRADISJONER Albert Åberg
Januar	KROPPEN: Barns seksualitet og grenser – «Kroppen min den eier jeg»	KROPPEN: Barns seksualitet og grenser – «Kroppen min den eier jeg» Albert Åberg
Februar	ELEMENTENE: Vann, luft, jord og ild. - Sanser og farger	ELEMENTENE: Introduksjon til tema: Vann, luft, jord og ild. Albert Åberg - Fastelavn 27.februar
Mars	ELEMENTENE: Dyreliv og «Fra jord til bord». Påskeforberedelser	ELEMENTENE: Dyreliv og «Fra jord til bord» Albert Åberg Påskeforberedelser
April	ELEMENTENE: Vann, luft, jord og ild i verdensrommet	ELEMENTENE: Vann, luft, jord og ild i verdensrommet. Albert Åberg
Mai	ELEMENTENE: Vann – sjø - Småkryp	ELEMENTENE i Verdensrommet Albert Åberg
Juni	ELEMENTENE: Vi eksperimenterer med elementene - Småkryp	ELEMENTENE: Vi eksperimenterer med elementene Albert Åberg - Småkryp

Bjørnis, Henry og Albert

BJØRNIS – får barna møte i september. Han er frontfiguren i brannvernopplæringen rettet mot barn, og er en stor del av det pedagogiske opplegget knyttet til brannvern i barnehagen.

Fra uke 38 (Nasjonal brannvernuke) skal Bjørnis hver fredag bli med hjem til et av barna i barnehagen. Han har med seg en bok hvor barn og foreldre kan gå gjennom en sjekkliste som tar for seg røykvarslere, rømningsveier, brannslukning og brannøvelser i hjemmet.

I barnehagen skal vi ha brannøvelser, og vi skal flette dette inn i barnas rollelek ved å lage rekvisitter som brannslukningsapparat, «flammer» og lyden av brannalarm.

HENRY – kommer med en sekk full av plaster og bandasjer og skal lære barna om enkel førstehjelp.

Røde Kors sin tanke bak *Henry* er å øke barnas bevissthet om, kjennskap til og interesse for førstehjelp. Samtidig handler det om å utvikle omsorgsevne, ansvar og hjelpevilje hos barna.

Ideen om at selv små barn kan ta ansvar, vise omsorg og hente hjelp er en viktig del av Henry-opplegget.

Vi bruker flippover med bilder av situasjoner, sanger, videoklipp og arrangerte situasjoner med førstehjelp i fokus.

ALBERT ÅBERG- følger de store barna (3-6 år) gjennom hele året. Han er frontfiguren for «Små meteorologer» hvor barna sjekker været før de kler på Albert, og seg selv, etter været.

Bøkene om Albert er også en stor del av det pedagogiske arbeidet, da hvert tema i årshjulet har en Albert Åberg bok knyttet opp til seg.

Det å bruke BJØRNIS, HENRY og ALBERT i pedagogiske lærings situasjoner har vist seg å være virkningsfullt. Det er en karakter barna kan vise omsorg for, skape relasjoner til og relatere seg til. Ved å plassere figurene i situasjoner barna står i, kan vi bruke det barna kjenner for å hente frem den tause kunnskapen: «Hva tror du Bjørnis-Henry-Albert ville gjort nå?»

Fokusområde 2021/2022 – Språk og kommunikasjon

Barnehagen skal bidra til at barn leker med språk, symboler og tekst og stimulere til språklig nysgjerrighet, bevissthet og utvikling. Barn lærer språk best gjennom å være språklig aktive (R17)

Språkforståelsen kommer før talespråket og er grunnlaget for videre språkutvikling. Dette starter rett etter barnets fødsel og betinger godt samspill og god kommunikasjon med omsorgsgiverne. Både den nonverbale og den verbale kommunikasjonen er viktig for å utvikle et godt muntlig språk. Den voksnes måte å støtte barnet i språkutviklingen på vil derfor variere med barnets alder og utvikling. Barn med flerspråklig bakgrunn vil ofte trenge ekstra støtte i utviklingen av et godt språk.

De voksne må legge til rette for at barnet får positive erfaringer med å bruke språket som kommunikasjonsmiddel. F.eks. må de voksne være tydelige språkmodeller ved å sette ord på det man gjør og opplever sammen og benevne hva ting heter.

Barn: «vovva»

Voksen: «ja se en hund»

Barn: «vovva løpa»

Voksen: «ja hunden løper. Hvor tror du den skal?»

Felles fokus og felles opplevelser er et godt utgangspunkt for samtaler. Samtidig som vi bekrefter barnas observasjon kan vi benytte sjansen til å utvide samtalen.

Arbeid med språk er ikke noe som kommer i tillegg til alt det andre, det skal være en naturlig del av det daglige sammen med barna.

Når barna kommer i barnehagen engasjerer vi dem ved at de blir oppfordret til å fortelle om gårsdagen «var du på svømming i går? Hva gjorde du der?»

Når vi spiser, kommuniserer barn og voksne og barn-barn. Med de yngste barna tolker og bekrefter vi gester og lyder med ord. Med de eldre barna er måltidet et felles fokus og en god arena for samtaler. Samtidig må barna be andre barn eller voksne om å sende mat de selv ikke når.

I garderoben snakker vi om felles opplevelser «nå skal vi ta på høyre skoen før vi tar på venstre skoen» vi snakker om sammenhengen mellom skotøy og været ute og rekkefølgen klærne skal på.

På avdelingen kikker et barn ut av vinduet mens hen lager brummelyder. «er det lastebilen du ser på? Det var en stor lastebil». Det samme barnet peker på lekehyllen og veksler blikket mellom en voksen og hyllen «Er det bilene du vil leke med?»

Et barn faller og begynner å gråte «nå så jeg at du falt, det må ha gjort vondt på knærne»

Et barn sier «rompe», en voksen legger til «prompe» - «rompe prompe»

Alt det overnevnte er eksempler på språkarbeid i barnehagen.

Språklig bevissthet er et samlebegrep for det å kunne reflektere over språket. For et barn betyr det å kunne filosofere over betydningen av enkeltord, tøyse med språket, kunne høre om en setning er riktig sammensatt eller et ord riktig uttalt. Andre eksempler er det å huske sanger og regler, kunne rime og kanskje høre at to ord begynner med den samme lyden.

Et par ganger i uken er det *språkgrupper*. Arbeidet med språkgruppene er kunnskapsbasert, reflektert, planlagt, organisert og målrettet. Dette er også arbeid som blir vurdert og pedagogisk dokumentert. En slik språkgruppe er viktig, men samtidig et supplement til språkstimuleringen som skjer gjennom hverdagsaktivitetene i barnehagen.

Et eksempel på språkgruppe kan være *kategorisering* av mat, hvor barna skal sortere underkategorier som frukt og grønnsaker.

Språk – ReKomp

Re-Komp står for «Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehagen» og har som formål å bidra til å videreutvikle barnehagen som en lærende organisasjon.

Lekefabrikken barnehage har valgt å ha «kommunikasjon og språk» som satsningsområde under ReKomp. Under utviklingsarbeidet som starter sen høst 2021, kommer vi til å samarbeide med blant annet vår søster-barnehage Marineholmen Barnehage, i tillegg til Høyskolen på Vestlandet og andre barnehager i Bergen med samme satsningsområde.

Vårt mål med ReKomp er å utvide barnehagens kompetanse for å sikre et språklig mangfold i barnehagen og gi alle barn en mulighet til å oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre (R17)

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av, alle sider ved barnas utvikling, og at barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder også tegnspråk.

Som en del av ReKomp vil vi blant annet fokusere på Tegn Til Tale.

Språk – Tegn til tale (TTT)

Tegn Til Tale er et hjelpemiddel som kan brukes overfor mennesker som av ulike årsaker har problemer med å kommunisere med omverdenen, for eksempel barn med tale- og språkvansker eller med nedsatt hørsel. Tegn Til Tale er et supplement og ikke er alternativ til talen der målet alltid vil være å utvikle talespråket. Dersom talen allikevel ikke utvikles som forventet, har man samtidig sikret barnet en alternativ kommunikasjonsform.

Med Tegn Til Tale legger en til rette for å gi barnet muligheter for å kommunisere og lære språk gjennom bruk av flere sanser. Barnet har allerede et kroppsspråk; Barnet peker, vinker, rekker frem hendene, gjør grimaser og har en rekke andre handlingsuttrykk som brukes bevisst for å oppnå noe, for eksempel sosial kontakt. TTT er logisk oppbygd og bygger videre på den kompetansen barnet og de voksne allerede har. Det handler om å bli bevisstgjort og å trene oss i å bruke kroppsspråk, mimikk, gester og naturlige tegn.

De fleste av oss kan utføre og forstå flere hundre tegn, uten å være klar over det selv. Det handler om å ta i bruk naturlige tegn som en ressurs og en kunnskap vi allerede innehar.

Det er vanlig å gruppere naturlige tegn som funksjonstegn, omrissetegn, illustrerende tegn, påpekende tegn og mimiske tegn.

Funksjonstegn – vider hvordan ting blir brukt eller karakteristiske bevegelser i en handling som for eksempel å svømme, sykle, spise, kjøre bil etc.

Omrissetegn - er bevegelser der man tegner omriss av en gjenstand som ball, sol, ansikt, briller etc.

Illustrerende tegn – framhever karakteristika ved ting og gjengir en liten del av helheten. For eksempel tegnet for katt, telefon, elefant, elg, ku etc.

Påpekende tegn – vil si at man peker på for eksempel kroppsdeler som øyne, nese, munn osv., personlige pronomen som jeg, du, han, henne osv., og stedsadverb som her, der, hit, dit osv.

Mimiske tegn – er alminnelige gester, som å nikke, riste på hodet, vinke, trekke på skuldrene, sperre opp øynene osv.

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre. (Rammeplan for barnehage)

Lek er ikke bare lek – lek gir glede og er lystbetont samtidig som den er barns viktigste arena for læring.

Leken stimulerer alle sider ved barns utvikling. Dette gjelder både språklig, sosial, emosjonell, kognitiv, moralsk og motorisk utvikling. Leken er også med på å utvikle kreativitet, problemløsningsevne og å lære barnet noe om hvordan verden fungerer både sosialt og fysisk. For eksempel når et lite barn slipper noe i bakken, eller kaster noe. Da finner barnet ut om denne tingen går i stykker eller spretter opp igjen.

Når barn leker med andre barn eller voksne så vil de også lære hvordan ulike mennesker reagerer på ulike situasjoner og ting som skjer. De lærer seg også å forhandle om hvilke regler leken skal ha, hvem som skal gjøre hva, å dele på leker osv.

Leken er først og fremst knyttet til en opplevelse av at noe er morsomt, gledefylt og at det er noe barnet gjør av fri vilje og på eget initiativ. Alle disse tingene gir barnet en opplevelse av lite indre motstand, de kan være seg selv og bare være til stede i aktiviteten de holder på med. Dette gir igjen en sterk opplevelse av frihet og utfoldelsesmulighet.

Vi ønsker å beskytte den frie leken. Den naturlige og egenmotiverte leken. Vi vil lage tid og rom slik at det er mulig for barna å leke på eget initiativ, ut fra egne interesser og egen fantasi.

Som voksen skal vi delta i leken på barnas premisser, for eksempel ved at vi blir tildelt en rolle i leken. Vi skal observere leken og hjelpe til om det er barn som av ulike årsaker ikke klarer å være med i leken.

Vi skal også bruke leken som en arena for læring. I praksis betyr dette at vi finner «lommer» i leken der vi kan forsterke læringsutbyttet på barnas premisser.

*Barn leker ikke «bare».
De jobber ofte i timevis
med å forstå
hvordan verden rundt dem fungerer*

Ordet FRILEK går ofte igjen i barnehagehverdagen. Når vi har frilek i barnehagen, er barna innom mange ulike typer lek i løpet av kort tid. Disse lekene kan lett gå i hverandre, og alle lekene har sine utfordringer.

Tumlelek

Er en motorisk krevende lek som innebærer kroppslige bevegelser som hopping, løping, snurring og klatring. Når barna leker «tumlete» skaper dette orden i deres oppfattelse av egen kropp, og de blir kjent med seg selv. Denne leken er sosialt verdifullt fordi det er lek på barnas premisser.

Rollelek

Barn vil ofte late som de er i en rolle. Det kan enten være mamma eller pappa, politi eller brannmann, katt eller hund, eller en figur de har sett på tv. I denne formen for lek prøver barna ulike måter å snakke på og oppføre seg på. Barna henter inspirasjon til lek og fantasi fra andre mennesker og ting de ser rundt seg. I tillegg bruker barna sine egne erfaringer og opplevelser som inspirasjon til lek.

Dette er en type lek hvor vi som voksne kan be om å få en rolle om ikke vi blir tildelt en av barna.

Fysisk lek /risiko lek

Mye av barnas lek består av å løpe rundt, klatre på noe, skli på sklien (eller stoler), disse, hoppe fra ulike møbler og andre fysiske bevegelser. Det å bruke kroppen til noe som er spennende og utfordrende er for de fleste barn veldig morsomt.

Det å støtte den fysiske leken til barna er med til å hjelpe barna til å teste ut egne grenser. Faller de første gang de hopper/løper vil det kanskje oppmuntre dem til å finne andre metoder neste gang eller prøve til de får det til.

Konstruksjonlek

Her bygger barna noe, enten det er med duplo, klosser, sand, modellkitt eller andre ting man kan bygge med. Her kan de bygge etter oppskrift eller etter egen fantasi. Denne leker oppfordrer barna til bruk av finmotorikk og systematisk tenkning i forhold til å bygge det de ser for seg. Konstruksjonslek bidrar også til at barna får matematiske erfaringer gjennom lek.

Konstruksjonlek skaper mange øyeblikk hvor voksne kan gå inn å utfordre barna og støtte dem i prosessen.

Regellek

Som navnet tilsier; denne type lek er styrt av regler og har ofte et konkret mål. Slik som brettspill og fotball. Med de yngste barna er det mer fleksibelt i forhold til reglene, men leken har et mål.

Sangleker

De fleste barna liker å synge, og det finnes mange leker og regler som er bygget opp rundt en sang. («hode, skulder, kne og tå», «lille Petter edderkopp», «baby shark», «boogie, boogie»...) ofte vil barna lære disse av voksne og selv bruke dem i egen lek. Her er det ekstra gøy om barna leker med sangen og endrer ord og bevegelser.

Sosial kompetanse

«Rammeplanen sier at sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill»

Sosial kompetanse er ikke medfødt, det læres gjennom målrettet læring og egen erfaring blant annet gjennom empati, rolletaking, selvkontroll, lek, glede og humor.

Både kroppslig og språklig gir barna uttrykk for hvordan de har det. De yngste barna formidler sine synspunkt ved kroppsholdninger, mimikk og følelsesmessige uttrykk.

Sosial kompetanse handler om «Å lykkes i å omgås andre»

Dette er noe vi alle ønsker for våre barn, at de skal lykkes i å omgås med andre. Vi ønsker at de skal ha en god sosial utvikling og læring, vi ønsker at de skal etablere gode vennskap på et tidlig tidspunkt og utvikle samspillferdigheter som gjør dem godt rustet videre i livet. Det er også viktig for barnet å utvikle et godt muntlig språk, da språket har en viktig sosial funksjon.

Barnehagen er en viktig arena for å oppnå dette, vi skal:

- Støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre og oppleve vennskap.
- Samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- Støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- Støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Barna i Lekefabrikken barnehage skal få erfaring i å samspille med andre, i store og små grupper. Ved å samspille med andre vil barna få førstehåndserfaring med å inkludere, tolerere og samarbeide. Videre vil vi at barna skal få erfaring i å hjelpe hverandre, enten med helt konkrete oppgaver eller ved å trøste noen som trenger trøst. Disse nevnte ferdigheter henger sterkt sammen med det å kunne vise empati for andre. Det å kunne vise empati er kanskje det viktigste når det gjelder sosial kompetanse.

Vi vil også at barna skal få best mulig selvtillit, selvinnsikt og mestringsfølelse. Barna skal få erfare hvordan det er å stole på seg selv, hjelpe seg selv og kunne tørre og utfordre seg selv. For å kunne gjøre det, må barna kjenne egne grenser både fysisk og psykisk. De ansatte må også kjenne til barnas utgangspunkt, slik at vi kan legge til rette for risikolek og potensielle mestrings situasjoner. (Støttende stillas)

Vi har ansvar for at alle barn får oppleve at de selv og alle i gruppen er betydningsfulle for fellesskapet. Vi skal fremme positive handlinger, gi veiledning og støtte, samtidig som vi setter grenser og viser konsekvenser av handlinger.

Bærekraftig utvikling – satsning 2018-2023

*Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. **Bærekraftig utvikling** omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn. Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine.*

(R17)

For barnehageåret 2017/2018 hadde vi som hovedsatsningsområde **Bærekraftig Utvikling**.

Vi hadde som mål å gi barna førstehåndserfaringer som ville gi mening og mestring, og dette målet nådde vi, så hvorfor stoppe med det.

For at barna skal kunne se effekt av sine handlinger ville vi fokusere veldig lokalt, det vil si barnehagen, nærområdet til barnehagen og barnas nærområde der de bor.

Men vi ville også gå inn på «det store bildet» for å gi barna litt kunnskap om mennesker med andre levevilkår. Det å se og erkjenne at andre ikke har de samme mulighetene som oss, kan være med på å gi barna en økt forståelse og innsikt i hva det vil si å ta vare på ressurser og være takknemlig for det vi har, samt ønske å hjelpe andre. *Andre* kan da også være havet, og det som lever der.

Dette er noe vi ønsker å flette inn i den daglige samtalen, slik at vi setter det i kontekster som barna kan relatere seg til.

Her er en oversikt over hva vi har gjort og hva vi skal fortsette med.

- Sortering av gjenbruksmaterieell som på sikt skal brukes til julegaver og andre kunstprosjekter.
- Sjøppelplukking når vi går på tur. **#5forhvalen**
- Fokus på små matporsjoner for å unngå å kaste så mye mat.
- Planting av blomstereng med bier og humler i tankene.
- Biehotell vi plasserte i nærheten av blomstene.
- **#reddebanaan**, istedenfor å kaste grønnsaker så brukte vi dem i mat. Som bananpannekaker, ovnsbakte grønnsaker og grønnsaksmos.
- **«Best før, men ikke dårlig etter»** sammen med barna setter vi fokus på at mat ikke trenger å være dårlig selv om datoen har passert.
- Planting av bærbusker og grønnsaker i barnehagen
- Byttedag; foreldre leverer inn klær barna ikke bruker og kan få med seg klær fra andre i retur.
- Fra bedriftene i nærheten tar vi imot kapp fra ark og ark de av ulike årsaker ikke kan bruke. Men vi kan bruke det som tegneark og bedriftene er et skritt nærmere miljøfyrtårn målet.

Vi har ikke som mål at dette prosjektet skal være revolusjonerende, vi har som mål å gi barna førstehåndserfaringer som gir mening og mestring, og som på sikt kan bidra til at de vil fortsette med dette og kanskje inspirere andre til å gjøre det samme.

-Lekefabrikken barnehage 2017-

Progresjon

«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.» (Rammeplanen2017)

I løpet av de årene barna går i barnehagen skal de oppleve mestring og læring. Samtidig er det viktig at barna får erfaringer og utfordringer som gir dem mulighet til å lære nye ting og få god selvfølelse. Barna skal få ulike utfordringer og de skal oppleve at de lærer stadig mer. Her må vi finne en balanse mellom det å oppleve mestring og det å kunne strekke seg etter nye mål.

Uten progresjon vil alt stå stille

Progresjon er noe som skal følge barnets utvikling og ikke en bestemt aldersgruppe. Noen ganger deler vi derfor barna inn i grupper på tvers av alder istedenfor aldersbestemte grupper. Mye læring skjer gjennom hverdagsaktiviteter, annen læring skjer i planlagte, tilrettelagte aktiviteter. Temaene vi legger opp til er tilpasset alder og modning og alle barna vil i stor grad få tilbud om de samme aktivitetene, men ikke alltid. For å kunne gi barna nye opplevelser og utfordringer kreves det at de voksne er der for å gripe fatt i det barnet interesserer seg for, på den måten kan vi støtte barnet til å reflektere rundt nye sammenhenger og barnet får skape nye teorier om verden omkring seg.

«Hjernens evne til å assosiere har betydning når barn skal forsøke å forstå. Ved å skape egne teorier om fenomener i verden, bidrar barn til progresjon i sine egne tankerekker på veien mot å forstå mer.» (Udir)

På de neste sidene vil dere kunne lese om **fagområdene** og hvordan vi bruker dette i det daglige og i tema arbeid. Med utgangspunkt i «hva gjør vi i barnehagen» er det laget arbeidsdokumenter som de ansatte bruker for å sikre progresjon og til vurdering av det pedagogiske innholdet.

Fagområder & progresjonsplan

Dette er utdrag fra progresjonsplanen, og er utgangspunkt for arbeidet med det enkelte barns utvikling.

Fagområdene i sin helhet kan lese på udir.no/rammeplan

Kommunikasjon, språk og tekst	
<i>Gjennom arbeidet med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvide sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer</i>	
Små barn	Eldre barn
<ul style="list-style-type: none">- Ha evne til å være i samspill med andre barn- Vise interesse for bøker, rim og regler- Har begynnende rollelek- Får hjelp til å sette ord på situasjoner og følelser- Får bekreftelser og gjentakelser- Er en del av et språkstimulerende miljø i hverdagssituasjoner	<ul style="list-style-type: none">- Får erfare begynnende tekstskaping- Muntlige fortellinger med konkrete og dramatisering- Oppfordres til å tøyse med ord og rim- Utforsker rollelek- Får større utfordringer opp mot skolestart- Får erfaring med å være gode samtalepartnere
Antall, rom og form	
<i>Fagområdet handler om å utforske, oppdager og skape strukturer og sammenhenger i naturen, samfunnet og universet.</i>	
<i>Fagområdet omfatter lekende og undersøkende arbeid med antall og telling, plassering, orientering, visualisering, sortering, sammenligning, måling og mønster. Det handler også om å stille spørsmål, resonnere, argumentere og søke løsninger.</i>	
Små barn	Eldre barn
<ul style="list-style-type: none">- Leke med antall og former- Begynnende kjennskap til farger og former- Bevisstgjøring av begreper som stor-liten- Lekemateriell som støtter barnets utgangspunkt, forståelse og interesse-	<ul style="list-style-type: none">- Leke med former og bruke dem i hverdagen- Måling og eksperimentering- Konstruksjonsleker- Spille med fokus på tall og matematiske begreper- Begynnende interesse for «legge til» og «ta bort»
Kropp, bevegelse, mat og helse	
<i>Barnehagen skal legge til rette for at alle barn opplever bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse.</i>	
<i>Barna skal inkluderes i aktiviteter der de får være i bevegelse, lek og sosial samhandling og opplever motivasjon og mestring ut ifra egne forutsetninger.</i>	
Små barn	Eldre barn
<ul style="list-style-type: none">- Får en tilrettelagt hverdag med rom for aktivitet og ro- Får utforske de fysiske miljøet og oppleve mestring- Deltar i felles måltider med fokus på sunt kosthold	<ul style="list-style-type: none">- Bruker gymsal og nærmiljø til fysiske utfordringer- Turdager- Har finmotoriske aktiviteter tilgjengelig; klipping, liming, perling, matlaging- Har fokus på rollelek både ute og inne.

<ul style="list-style-type: none"> - Blir oppfordret til selvstendighetstrening «jeg kan» - Små turer og aktiviteter i gymsal - Sover i vogn ute 	<ul style="list-style-type: none"> - Måltider med fokus på hygge og fokus på at vi smaker, men det er ok å ikke like. - Skoleforberedende aktiviteter; blyantgrep, selvstendighet - Fokus på selvstendighet i av- og påkledning - Tilrettelagt miljø slik at barna får en positiv selvoppfatning gjennom egen mestring. - Fokus på hygiene, renslighet, toalett trening
---	--

Natur, miljø og teknologi

Opplevelser og erfaringer i naturen kan fremme forståelse for naturens egenart og vilje til å verne om naturressursene. Bevare biologisk mangfold og bidra til bærekraftig utvikling. Barnehagen skal legge til rette for at barna får et mangfold av naturopplevelser og får oppleve naturen som arena for lek og læring.

Små barn	Eldre barn
<ul style="list-style-type: none"> - Får utforske, undre og oppleve sammen med voksne. - Skal oppleve og erfare alle typer vær i utelek. - Få begynnende erfaring med årsak-virkning (eks lysbryter, vannkran) - Erfaringslæring – utforske dyr og planter vi finner på tur og lekeplass - Så, spire og høste 	<ul style="list-style-type: none"> - Har utedager og turdager - Fokus på å plukke søppel på tur - Sortering og gjenbruk - Deltakere i daglige gjøremål - Samtaler omkring hvor maten kommer fra. - Forskning og eksperimentering. - Sammen med voksne øke kunnskap ved å ta i bruk oppslagsverk. - Blir oppfordret til å utforske teknikk og fysikk i lek og samling.

Kunst, kultur og kreativitet

Opplevelser med kunst og kultur kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. Barna skal møte ulike kunstneriske og kulturelle uttrykk som gjenspeiler et mangfoldig samfunn og ulike tidsepoker. Barnehagen skal legge til rette for, og utvikle barnas kreative prosesser og uttrykk

Små barn	Eldre barn
<ul style="list-style-type: none"> - Får utforske formingsteknikker med fokus på den taktile sansen og skapergleden. - Skal oppleve og erfare gleden ved å bruke musikk, sang og rytmer i hverdagen. - Skal være med på å forvandle rommet (bygge hytte inne, dramatisering) - Skal møte voksne som er igangsettere og som gir barna rom og gehør 	<ul style="list-style-type: none"> - Blir utfordret med mer langsiktige kreative prosjekter. - Få utforske mer avanserte kreative teknikker. Eks snekring, fingerheklings, spå - Lager utstillinger - Skal bli møtt med positivitet til musikkønsker - Besøker teater og bibliotek

Nærmiljø og samfunn

Barns medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltagelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunn og verden.

Fagområdet skal omfatte kjennskap til samisk språk, kultur og tradisjon og kjennskap til nasjonale minoriteter og andre minoriteter. Gjennom lek og varierte aktiviteter skal barna få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere og få begynnende kjennskap til menneskerettighetene.

Små barn

- Skal gjøre seg erfaring med at de har medbestemmelse
- Skal sakte, men sikkert utforske nærmiljøet
- Øver seg på turtaking
- Få erfare tema barn og familie «hvem er jeg og hvem er de andre»

Eldre barn

- Bruker nærmiljøet, Leaparken, Brann stadion
- Gjøre seg erfaringer med valg, handling og konsekvens
- Bruke samtale som en del av medbestemmelsen
- Bli introdusert for lover og regler «hvorfors har vi lover og regler?»
- Blir introdusert for ulike yrker
- Besøke/ få besøk av nærskolene
-

Etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger. Fagområdet er spesielt rettet mot barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag i et samfunn preget av livssynsmangfold.

Små barn

- Skal møte gode rollemodeller med kompetanse om barnas bakgrunn
- Delta på markeringer av høytider representert i barnehagen
- Skal bli møtt i sine følelser og få støtte til å identifisere dem
- Får støtte til å møte andres følelser

Eldre barn

- Skal få erfare at egne valg kan påvirke situasjoner
- Fokus på «undring over livet»
- Få kunnskap om ulike høytidsmarkering representert i barnehagen.
- Skal få en forståelse for begrepene toleranse, respekt og inkludering
- Erverve seg språklige verktøy til refleksjon over handling
- Markerer FN dagen
-

Psykisk helse i barnehagen

Fundamentet for en god psykisk helse legges i tidlig alder, for allerede fra de første leveårene gjør barna seg opp positive og negative tanker som følger de hele livet.

WHO sin definisjon på god psykisk helse:

«En tilstand av velvære der individet kan realisere sine muligheter, kan håndtere normale stressituasjoner i livet, kan arbeide på en fruktbar og produktiv måte og har mulighet til å bidra overfor andre, og i samfunnet»

Normale stressituasjoner for barn i barnehage kan være tilvenning i barnehagen, overgangssituasjoner, overgang fra liten til stor avdeling og situasjoner hvor barnet står i fokus (samlingsstunder, leker, ordensbarn, utfordringer ved å prøve nye ting)

I slike situasjoner er det viktig å skape gode rammer, slik at barna føler seg verdifulle, hørt og sett. De skal også utfordres til å prøve nye ting som de synes er skummel, og støttes til å skille mellom farlige og ikke farlige situasjoner.

Alle de voksne i barnas liv skal være støtten barnet trenger for å komme gjennom vanskelige situasjoner. Vi må tørre å høre deres tanker og følelser, og møte de der de er. Vi skal anerkjenne barnas følelser og vise interesse for det som skjer i deres liv. Som voksne skal vi også gi de verktøy slik at de kan uttrykke seg på gode måter og sette ord på egne tanker, følelser og handlinger.

Psykososialt barnehagemiljø

Lov om barnehager §41 beskriver hvordan barnehagen skal ha nulltoleranse når det kommer til utestengelse, mobbing, vold, diskriminering og trakassering, og at alle som arbeider i barnehagen har en aktivitetsplikt som skal sikre at barnehagebarn har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (lov om barnehager §42) Denne loven sier også at aktivitetsplikten gjelder ALLE voksne som er innom barnehagen, ikke bare faste ansatte.

Loven beskriver også en skjerpet aktivitetsplikt (§43) som beskriver hvordan man skal gå frem dersom man opplever at en som arbeider i barnehagen krenker et barn.

Vi som voksne i barnehagen har

- Plikt til å følge med
 - o Voksne må observere og være til stede der barna er
- Plikt til å gripe inn
 - o Når man ser uønsket atferd og når man ser barn som ikke har det bra.
- Plikt til å melde fra
 - o Til styrer, eventuelt eier
- Plikt til å undersøke
 - o Snakke med barna, kollegaer, foreldre for å finne ut mest mulig om situasjonen
- plikt til å sette inn tiltak
 - o om undersøkelsene tilsier det skal det lages en skriftlig tidsbegrenset tiltaksplan

Lekefabrikken barnehage har en egen beredskapsplan på Barnehageloven kapittel VIII, denne blir brukt som grunnlag for det forebyggende arbeidet med å sikre barna et godt og trygt psykososialt barnehagemiljø.

ICDP –

International Child Development Program (ICDP) er et enkelt, helsefremmende og forebyggende program som har som mål å styrke omsorgen og oppveksten for barn og unge. Det retter seg mot omsorgsgivere og skal styrke deres omsorgskompetanse. ICDP-programmet ble utviklet av professor Karsten Hundeide og professor Henning Rye ved Universitetet i Oslo. ICDP-programmet er anerkjent og benyttet av bl.a. UNICEF og WHO.

Programmet består av 3 dialoger og 8 tema for godt samspill, som brukes som hjelpemiddel for å bevisstgjøre omsorgspersoner på viktigheten av godt samspill med barna for å sikre at barna får en sunn følelsesmessig og mental utvikling.

I Lekefabrikken har dette blitt brukt på personalmøter og som et tilbud til foreldre.

ICDP-programmets mål

- Å påvirke omsorgsgiverens positive opplevelse av barnet, slik at omsorgspersonen kan identifisere seg med og føle med barnet.
- Å hjelpe omsorgsgiveren til å bli bevisst barnets tilstand og behov og tilpasse omsorgen til barnets egne behov og initiativ.
- Å styrke omsorgsgiverens selvtillit.
- Å fremme en sensitiv og uttrykksfull kommunikasjon mellom omsorgsgiveren og barnet, slik at det følelsesmessige forholdet mellom de to blir positivt og utviklende.
- Å fremme et berikende og stimulerende samspill mellom omsorgsgiveren og barnet. Berike dets opplevelse av verden.
- Å utvikle og veilede barnets mestring av de oppgaver som kreves i forhold til andre mennesker og omverdenen.
- Å benytte og aktivere lokale praksisformer i barneoppdragelse og barnekultur gjennom lek, spill, sang og felles aktiviteter.

Grønne tanker – glade barn

Hensikten med dette er å stimulere barnas tanke- og følelse bevissthet.

Å utvikle et vokabular og trygghet for å uttrykke tanker og følelser som barn, kan få stor betydning gjennom hele livet. Det vi ønsker å oppnå ved å bruke *Grønne tanker – Glade barn*, er at barna skal lære å gjenkjenne følelser både hos seg selv og andre.

Barna får møte på bamsene Rød og Grønn – som representerer de vonde og de gode tankene. De blir også «kjent» med barna i Maurtua barnehage (Flippover og bok) som støtter på situasjoner de selv kan kjenne seg igjen i. Materiellet er ment som hjelp til å engasjere barna til samtale og gode forslag til hvordan man kan få det bedre med seg selv.

Solfrid Raknes, psykologspesialist og utvikler av Psykologisk førstehjelp for barn, råder en å hjelpe barnet til å kjenne igjen egne følelser, anerkjenne og hjelpe de å håndtere disse følelsene. Gi de verktøy og et ordforråd slik at de kan uttrykke seg og lære seg å oppmuntre og støtte seg selv i vanskelige situasjoner, og søke hjelp dersom behov. Oppmuntre barna til selvstendighet, men sett også av tid til små gode hverdagsopplevelser sammen med barna.

For flere råd og tips – se <https://vfb.no/>

Digital praksis i barnehagen

Rammeplan for barnehager sier at *barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.*

I Lekefabrikken bruker vi Smart Board, PC, kamera telefon og I-Pad sammen med barna og det blir en naturlig del av det pedagogiske innholdet i barnehagen.

Eksempler på dette kan være:

- Utforsker tema sammen med barna når det oppstår i samtaler og vi voksne ikke sitter på nok informasjon.
- Spill som *memory*, *puslespill*, ol. Der barna kan være med å hjelpe hverandre på stor skjerm, samtidig som finmotorikken øves på.
- Tegning på Smart Board, flere barn kan tegne samtidig sammen med en voksen, det øves på former og farger.
- Utforsking av kart før vi skal på tur.
- Finne bilder sammen med barna, som kan skrives ut.
- Barna er med på å lage ukeplaner, finne aktiviteter.
- Barna tar bilder på tur, plasserer dem i «dagen-i-dag» når vi kommer tilbake til barnehagen
- Ved matbestilling er barna med på å velge ut hva vi skal bestille, det samme gjelder ved bestilling av formingsmateriell.
- Gjennom å se musikkvideoer for barn på smart Board øver vi på å danse, og det og bruke kroppen aktivt, ofte på nye måter.

Mer om bruk av bilder i barnehagen finner du under avsnittet *Praktisk informasjon s.10*

Digital dømmekraft

- Personalet skal ha et bevisst forhold til opphavsrett og kildekritikk.
- Personalet skal regulere innhold og mengde
- Barnas bruk av digitale medier skal ha en hensikt
- Ivareta barnas personvern
- Ved bruk av foto skal barnas integritet ivaretas
- Ved dokumentasjon/deling av bilder skal personalet være kritisk, for å sikre at barnet blir ivaretatt.

Dokumentasjon og kartlegging

Vi deler informasjon med dere gjennom å dokumentere og synliggjøre hvordan vi jobber.

Vårt mål er at vi gjennom pedagogisk dokumentasjon og refleksjon kan beskrive hvordan vi gir mestring og glede i våre aktiviteter. Refleksjonene skal gi oss ny innsikt og praksis i vårt arbeid med barn.

Pedagogisk dokumentasjon er en arbeidsmåte som handler om å gjøre pedagogisk arbeid synlig og åpent for tolkning, dialog, diskusjon og innsikt. Dokumentasjonen av barnehagens praksis blir til pedagogisk dokumentasjon når personalet og barna reflekterer over og diskuterer den. (udir)

Ulike redskaper vi bruker i dokumentasjon og refleksjonsarbeid:

- Språket og samtalen
- Fotodokumentasjon
- Planer og evalueringer (års-, uke-, månedsplan, individuelle opplæringsplaner og detaljplaner for aktiviteter)
- Evaluering av fokusområder
- Observasjoner, praksisfortellinger
- Brukerundersøkelser
- Tilsynsrapporter
- Medarbeidersamtaler
- Kartlegging (TRAS, Alle Med, lær meg norsk før skolestart, MIO)

Dokumentasjonen er en tolkningsprosess som danner grunnlag for refleksjon.

Pedagogisk dokumentasjon er et redskap for å gjøre Lekefabrikken barnehage til en lærende organisasjon, vi får hjelp til å se nye perspektiver som kan gi ny praksis på hvordan vi skaper en god barnehage og et springbrett til videre arbeid.

Her er et par av kartleggingsverktøyene vi bruker:

TRAS

-Et observasjonsmateriale som består av et skjema med åtte områder som er av betydning for språkutviklingen. Områdene er samspill, kommunikasjon, oppmerksomhet, språkforståelse, språklig bevissthet og produksjon knyttet til lyd-, ord-, og setningsnivåer.

Observasjonsskjemaet gir et visuelt bilde av barns språk- og samspillsferdigheter, og oppgavene er aldersrelaterte slik at det også gir en pekepinn på hva en kan forvente ut fra alder.

Dette skjemaet blir kun brukt i tilfeller hvor det er behov for individuelle planer og i tilfeller hvor språkutviklingen ikke helt har kommet i gang.

Det er også et godt verktøy å bruke i samtale med foreldre for å visualisere barnets språkutvikling.

ALLE MED

-Observasjonsskjema som dekker barnets seks utviklingsområder: Språkutvikling, lek, Sosio-emosjonell utvikling, hverdagsaktiviteter, trivsel og sansemotorisk utvikling.

Skjemaet skal gi et helhetlig bilde av barnet og hva det mestrer.

Skjemaet er et godt verktøy å bruke i forbindelse med foreldresamtaler, hjelp for personalet til å ha en observerende holdning i samspill med barnet og bevisstgjøring rundt sammenhengen mellom språklig og sosial kompetanse.

LÆR MEG NORSK FØR SKOLESTART

-Et verktøy som skal skape bedre innsikt i barns språkutvikling og språkmiljø i tilfeller hvor barna har flere språk.

Kartleggingen skal gi en oversikt over barnets helhetlige språkkompetanse på norsk og morsmål, og skal være med på å lette overgangen til skolen.

Dette verktøyet er fint å bruke sammen med foreldrene, dele observasjoner og erfaringer

MIO

-Matematikken-Individet-Omgivelsene

-Hensikten med MIO er å øke barnehagepersonalets kunnskap om barns tidlige matematikkutvikling, slik at de bedre skal kunne ivareta og tilrettelegge for hvert enkelt barn. Ved hjelp av MIO kan man systematisk observere barns matematiske utvikling i 2-5 års alder og legge til rette for at den enkelte får møte utfordringer og oppleve mestring på sitt nivå. Slik kan MIO også bidra til at barn som står i fare for å utvikle matematikkvanser blir fanget opp på et tidlig tidspunkt..

Tradisjoner

FN-Dagen - Vi bruker barnekonvensjonen sammen med barna og avslutter med en markering.

Lucia Feiring - Blir feiret den 13 desember (eller en nærliggende ukedag dersom det havner på en helg) Barnehagen inviterer til frokost hvor vi serverer lussekatter og underholdning.

Nissefest - Vi kler oss som smånisser, går rundt juletreet, spiser risgrøt og kanskje kommer nissen på besøk.

Juletreffest - Foreldreutvalget arrangerer juletreffest en ettermiddag/kveld i begynnelsen av januar

Karneval /Fastelavn - Barna kommer utkledd, vi har leker; stolleken, katta ut av sekken, disko og pølsekiosk. I forkant av denne dagen pynter vi med fastelavnsris og karnevalpynt.

Byttedag - Barnehagen og FAU arrangerer en dag med bytting av klær.

17-mai frokost - Siste barnehagedagen før 17 mai har vi stor foreldrefrokost i barnehagen hvor vi serverer rømmegrøt med tilbehør, barna har fremføring med sang og skuespill.

Sommerfest - Foreldreutvalget arrangerer grillfest/kurvfest en ettermiddag/kveld i barnehagen

Idrettsdag - En av de siste ukene før sommeren har vi idrettsdag med ulike aktiviteter. Dagen blir avsluttet med utdeling av diplom.

-Denne dagen er også en avslutning for førskolebarna som får utdelt medaljer og fotoalbum fra alle årene i barnehagen

Overnatting - Før sommerferien har førskolebarna overnatting i barnehagen. Vi utforsker barnehagen på kveldstid, lager god middag sammen og ser film. Eventyrrommet blir gjort om til soverom for anledningen. Vi står opp og spiser frokost før vi åpner barnehagen som vanlig dagen etterpå.

Bursdagsfeiringer - Når barna har bursdag henger vi opp flagg utenfor, vi lager til bursdagsbord i gangen hvor de finner bursdagskronen og et hefte med tegninger fra alle barna i barnehagen.

Til lunsj den dagen får barnet velge fra barnehagens meny; pannekaker, rugvafler, bananmuffins, havrekjeks, smoothie og lignende.

Grunnen til at vi har valgt å feire bursdager på denne måten er fordi vi ønsker at bursdagen skal handle om akkurat det barnet. Han/hun skal få være midtpunktet og føle at han/hun blir satt stor pris på uavhengig av hvor stor bursdagskake de har med. Og vi vil prøve å vise at bursdagsmat også kan være sunn mat.

Høytidsmarkeringer - Vi ønsker at barna skal utvikle interesse, toleranse og respekt for hverandre, vi markerer derfor ulike høytider og merkedager fra de verdensreligionene som er representert i barnehagen.

Sykdom-Retningslinjer-smitteverntiltak

Barn som går i barnehage, er mer utsatt for infeksjoner enn andre barn. Vanligvis avgjør barnets allmenntilstand om barnet bør være hjemme fra barnehagen i en periode, men for enkelte sykdommer kan det være nødvendig å bli hjemme utover dette for å forhindre spredning av smitte til andre.

Som hovedregel bør barnet være friskt nok til å kunne delta i normale aktiviteter i barnehagen.

Her er folkehelseinstituttets råd om smitteverntiltak ved de vanligste sykdommene og tilstandene barnehagebarn rammes av.

BARNEMARK Så snart behandling er satt i gang, kan barnet gå i barnehagen som vanlig. Det er ikke grunn til å behandle alle barna i barnehagen ved påvist enkelttilfelle hos et barnehagebarn.

BRENNKOPPER må alltid vurderes individuelt, og etter råd fra lege. Barnet kan gå i barnehagen når sårene er under kontroll – enten tørket inn eller dekket til. Det må ikke være sårveske som kan påføres andre barn gjennom direkte eller indirekte kontakt.

COVID-19 – se egne retningslinjer

FALSK KRUPP Barn holdes hjemme fra barnehage ved feber og nedsatt allmenntilstand.

FEBER Barns normale temperatur kan variere, men over 38 °C anses å være forhøyet temperatur.

Barn med feber bør først og fremst av hensyn til seg selv holdes hjemme til barnet er feberfri. I noen sammenhenger kan det være ønskelig av smittevernhensyn.

FEMTE BARNESYKDOM Rundt halvparten av barn som får sykdommen, får ingen symptomer på den. Allmenntilstanden avgjør når barnet kan gå i barnehage, uavhengig av utslett. Gravide bør forsøke å unngå smitte, særlig i første halvdel av svangerskapet.

FJERDE BARNESYKDOM (kjent under mange ulike navn)

Ettersom sykdommen går under flere navn, beskriver vi kort sykdomsforløpet: Høy feber i tre dager, som regel uten andre symptomer, så går feberen ned/bort og barnet får utslett, spesielt på overkropp, armer og bein. Barnet kan gå i barnehagen når allmenntilstanden tilsier det, uavhengig av utslett.

FORKJØLELSE Den vanligste infeksjonen hos barn. De vanligste symptomene er snue, snørrdannelse, hoste, nesetetthet og rennende øyne. Barnet kan gå i barnehagen når allmenntilstanden tilsier det.

DIARÉ Ved akutte diarétilstander kan barnet vende tilbake til barnehagen 2 døgn etter at det har blitt symptomfritt. Det gjelder også bleiebarn.

HALSBETENNELSE som skyldes streptokokker, gruppe A, kalles GAS-halsbetennelse. Barnet kan gå i barnehagen når det har vært på full penicillindose i minst ett døgn. I tillegg må barnet være friskt og feberfritt.

HODELUS Det er ikke nødvendig å sende barnet hjem fra barnehagen selv om det er oppdaget hodelus. Og barnet kan vende tilbake til barnehagen så snart lusekuren er påbegynt

HÅND-FOT OG MUNNSYKE er en virusinfeksjon med utslett i munn, hender og fotsåler. Barnet kan gå i barnehagen så lenge allmenntilstanden tilsier det.

INFLUENSA Influensalignende symptomer kan være feber med frysninger, tørrhoste, muskelverk og lett snue. Barnet kan gå tilbake til barnehagen når allmenntilstanden tilsier det. Det kan være aktuelt å holde barnet hjemme lenger ved influensapandemi.

KIKHOSTE Oppdages og behandles sykdommen tidlig i forløpet, blir barnet vanligvis smittefri 5 dager etter igangsatt behandling. Oppdages sykdommen senere i forløpet er ikke barnet like smittsomt, og kan derfor gå i barnehagen dagen etter påbegynt behandling. Barn som behandles forebyggende på grunn av smitte i familien trenger ikke å holdes hjemme.

MUNNSÅR (herpes Simplex infeksjon)

Om barnet får munnsår er det ikke alene grunn til å holde barnet hjemme fra barnehagen. Årsaken er at sykdommen i stor grad smitter før symptomer oppstår, fordi smitterisikoen er liten eller fordi sykdommen er så vanlig og lite alvorlig.

OMGANGSSYKE/OPPKAST Smitterisikoen er størst mens man har symptomer med oppkast og diaré, og barn bør holdes hjemme i denne perioden. Man bør vente i 48 timer etter opphør av symptomer før barnet kan sendes i barnehagen

RINGORM Barnet kan gå i barnehagen dagen etter påbegynt behandling.

RS-VIRUS Noen barn blir veldig syke av RS-viruset, andre opplever det som en helt vanlig luftveisinfeksjon. Det er allmenntilstanden som avgjør når barnet kan gå i barnehagen. Sykdommen smitter hovedsakelig i et tidlig stadium, så av hensyn til smittespredning er det ikke grunn til å holde barnet hjemme så lenge det virker friskt nok til å gå i barnehagen.

SKABB Barnet kan gå i barnehagen dagen etter påbegynt behandling.

SKARLAGENSFEBER Sykdommen skyldes streptokokker gruppe A og behandles med penicillin. Barnet må ha gått på full penicillindose i minst ett døgn før det kan gå i barnehagen. Barnet må også være klinisk friskt og feberfritt.

VANNKOPPER Det er stor forskjell i hvor hardt barnet blir rammet av vannkopper. Men det må holdes hjemme til barnet har sluttet å få nye vannkopper og utslettet har begynt å tørke inn.

ØREBETENNELSE

Øreverk kombinert med feber og forkjølelse er som regel tegn på ørebetennelse. Allmenntilstanden avgjør når barnet er klart til å gå i barnehagen.

ØYEKATARR Med dagens kunnskap er det ikke av smittevernhensyn grunnlag til å anbefale at barnehagebarn ved mild til moderat øyekatarr holdes hjemme. Ved kraftig øyekatarr med rikelig pussdannelse bør barnet holdes hjemme, og det vil vanligvis være behov for legekontakt. Barnets allmenntilstand vil også i stor grad avgjøre om barnet må være hjemme fra barnehagen.

Covid-19 Smitteverntiltak

Med utgangspunkt i gjeldende lover og regelverk, og FHI sin trafikklysmoell, har barnehagen utarbeidet egne beredskapsplaner.

Beredskapsplanen har som målsetting å sikre at barnehagen er i stand til å trappe opp og ned på tiltak ut fra smittesituasjonen, og sikre forsvarlig drift av barnehagen under koronavirusutbrudd.

Det er smittevernmyndighetene som beslutter hvilket nivå tiltakene skal legges på (rødt-gult-grønt)

Utbruddets utvikling kan føre til behov for endringer i beredskapsplanen

Foreldre blir informert via epost hvilket nivå vi er på, og hvilke endringer som eventuelt trer i kraft. Alle retningslinjene basert på dagens smittevern-nivå blir sendt ut til foreldre.